

Pravda alebo Lži (9. časť) - Tajná história od Prokopiosa Cézarejského... Cisárovná Theodora, kapitoly 4-6 (30)

Laura Knight-Jadzyk

Cassiopaea.org

Preklad: NaSeveru.org

Titulný obrázok: Theodora, časť mozaiky v bazilike San Vitale, Ravenna, Taliansko

*Pokračovanie Tajnej Histórie (Prokopios Cézarejský - Historia Arcana) z
predchádzajúcej časti.*

4. AKO THEODORA POKORILA PODROBITEĽA AFRIKY A TALIANSKA

Čoskoro potom ho postihla ďalšia katastrofa. Mor, ktorý som už popísal v inej mojej knihe, sa stal v Konštantinopole epidémiou a cisár Justinian ťažko ochorel; dokonca sa hovorilo, že na to zomrel. Zvesti šírili túto správu, až kým sa nedostala do tábora rímskej armády. Niektorí dôstojníci tam hovorili, že ak by sa Rimania pokúsili ustanoviť v Konštantinopole za cisára kohokoľvek iného, nikdy by ho neuznali. V súčasnosti sa cisárovo zdravie zlepšilo a dôstojníci armády proti sebe vzniesli obvinenia. Generáli Peter a John Gluttonovci, ktorí tvrdili, že počuli Belisarius a Buzesa, ako vyslovili vyššie uvedené vyhlásenie.

Táto hypotetická vzbura, ktorú rozhorčená kráľovná Theodora vzala ako zamýšľanú týmito dvoma mužmi, že sa týka nej. Preto predvolala všetkých dôstojníkov do Carihradu, aby sa vec vyšetrila; a zavolala Buzesa improvizovane do svojich súkromných priestorov pod zámienkou, že s ním chcela prediskutovať záležitosti súrnej naliehavosti.

Pod palácom sa nachádzali podzemné priestory, bezpečné a spletité, porovnateľné s pekelnými oblasťami, v ktorých bola nakoniec uväznená väčšina tých, ktorí ju urazili. A tak bol Buzes uvrhnutý do tejto *oubliette*, temnice, a tam tento muž, hoci bol konzulárnej hodnosti, zostal bez toho, že by niekto poznal jeho osud. A tak tam sedel v tme, kde nemohol vedieť, či je deň alebo noc a nemohol sa dozvedieť ani od nikoho iného; lebo muž, ktorý mu každý deň hádzal jeho jedlo, bol nemý a táto scéna bola, ako keď jedna divá zver čelí druhej.

Všetci si o ňom čoskoro mysleli, že zomrel, ale nikto sa neodvážil spomenúť ani len jeho pamiatku. Ale po dvoch rokoch a štyroch mesiacoch sa Theodora nad týmto človekom zlutovala a prepustila ho. Navždy potom zostal napoly slepý a chorý. Toto urobila Buzesovi.

Belisarius bol na naliehanie cisárovnej zbavený svojho velenia cisárom, hoci sa nijaké obvinenie proti nemu nepreukázalo; a cisár vymenoval Martinusa namiesto neho za generála východných armád. Belisariusovi kopijníci a nositelia štítov a vojaci z jeho služobníctva boli rozdelený medzi ostatných generálov a niektorých z palácových eunuchov. Losovaním rozdelili týchto mužov a ich zbrane tak, ako o tom rozhodla šanca. A tak jeho priatelia a všetci, ktorí mu predtým slúžili, už nesmeli nikdy navštíviť Belisarius.

Bol to trpký pohľad a nikto by si nikdy nepomyslel, že bude možné vidieť

Belisarius ako súkromného občana v Konštantinopole, takmer opusteného, melancholického a mizerného vzhľadu a stále v očakávaní ďalšieho sprisahania s cieľom dosiahnuť jeho smrť.

Potom sa cisárovná dozvedela, že Belisarius získal na východe veľké bohatstvo a poslala jedného z eunuchov z paláca, aby ho skonfiškoval. Antonina, ako som už povedal, bola teraz na svojho manžela dosť našťvaná, ale na druhej strane bola v najpriateľskejšom a najintímnejšom vzťahu ku kráľovnej, pretože ju zbavila Jána z Kappadokie. Takže, aby potešila Antoninu, Theodora zariadila všetko tak, aby sa zdalo, že manželka požiadala o milosť svojho manžela a zachránila mu život; a nešťastný úbožiak sa s ňou nielen celkom uzmieril, ale nechal ju, aby z neho urobila svojho najoddanejšieho otroka za to, že ho zachránila pred kráľovnou. A takto sa to stalo.

Jedného rána šiel Belisarius do paláca ako obvykle so svojimi niekoľkými žalostnými nasledovníkmi. Keďže cisára a cisárovnú našiel nepriateľských, v ich prítomnosti bol ďalej urážaný aj nízko narodenými a obyčajnými ľuďmi. Neskoro večer, keď išiel domov sa často otočil, potom čo sa stiahol a pohľadom pátral každým smerom tých, ktorí by mohli napredovať, aby ho zabili. V sprievode tejto hrôzy vošiel do svojho domu a sadol si sám na svoje lehátko. Zlomený na duchu, už si ani nedokázal spomenúť na dobu, keď bol ešte mužom; spotený, v závratoch a chvení sa považoval za strateného; pohltený otrockými obavami a úplne oslabený smrteľnými starosťami.

Antonina, ktorá netušila, aké usporiadanie osudu sa mu prihodilo, sa veľmi nestarala, čo sa s ním ďalej stane, a kráčala hore a dole a predstierala ubolené srdce; lebo neboli práve v priateľskom vzťahu. Medzitým počas západu slnka prišiel dôstojník paláca pod menom Quadratus a keď prešiel vonkajšou sieňou náhle postál pri dverách mužských bytov a povedal, že ho sem poslala cisárovná. A tak, keď to Belisarius počul, natiahol si ruky aj nohy na lehátko a ľahol si na chrbát, pripravený na svoj koniec. Posiaľ ho všetko mužstvo opustilo.

Quadratus sa však priblížil len aby mu odovzdal list od kráľovnej. A v tomto liste stálo: „Viete pane váš priestupok proti nám. Ale pretože som veľmi dlžná vašej manželke, rozhodla som sa zamietnuť všetky obvinenia vznesené proti vám a dať jej váš život. Takže do budúcnosti môžete mať dobrú náladu, pokiaľ ide o vašu osobnú bezpečnosť a bezpečnosť vášho majetku; ale budeme vedieť, čo sa vám stane podľa toho, ako sa k nej budete správať.“

Keď to Belisarius čítal opojený radosťou a túžbou dosvedčiť svoju vďačnosť, zoskočil zo svojho lehátka a pokľakol si k nohám svojej ženy. S každou rukou objímajúcou jednu z jej nôh, olizujúcou jazykom podrážku najprv jednej z jej nôh a potom druhej, kričal, že ona je príčinou jeho života a jeho bezpečia: odteraz namiesto pánom bude jej verným otrokom.

Cisárovná potom odovzdala tridsať zlatých centárov jeho majetku cisárovi, a to, čo zostalo, vrátila Belisariovi. Toto sa stalo veľkému generálovi, ktorému osud nedlho predtým umožnil korisť Gelimera aj Vitigesu, ako zajatcov jeho kopije! Ale bohatstvo, ktoré tento ich subjekt získal, už dávno nahlodalo žiarlivé rany v srdciach Justiniána a Theodory, ktorí ho považovali za príliš veľké pre všetkých okrem cisárskej pokladnice. A povedali, že skryl väčšinu peňazí Gelimerových a Vitigesových, ktoré dobytím patrili štátu a odovzdal len malú časť, ťažko dostatočnú, ktorú by cisár mohol prijať.

Keď však spočítali všetky práce, ktoré tento muž vykonal a predstavili si výkriky potupy, ktoré by to mohlo u ľudí vzbudiť, pretože nemali dôveryhodnú zámienku na to, aby ho potrestali, tak mlčali: až doteraz, keď ho cisárovná našla mimo jeho zmyslov v hrôze a jedným úderom dokázala sa stať vládkyňou všetkého jeho majetku.

Aby ho ešte viac priviazala k sebe, zasnúbila Joanninu, jedinú Belisariusovu dcéru s Anastasiom, jej synovcom.

A tak Belisarius teraz požiadal o vrátenie svojho starého velenia, aby ako generál Východu opäť viedol rímske armády proti Chosroesovi a Médesovi; ale Antonina o tom nechcela ani počuť. Povedala, že to bolo práve tam, kde ju predtým urazil a už to miesto nechce nikdy vidieť. Namiesto toho bol Belisarius primerane ustanovený za grófa cisárskych jazdeckých koní a dostal sa tak druhýkrát do Talianska; hovorí sa, že sa dohodli s cisárom, aby od neho nikdy nežiadal peniaze na túto vojnovú výpravu, ale aby pripravil všetku vojenskú techniku zo svojej súkromnej pokladnice.

Nie všetci to považovali za samozrejmé, že Belisarius to zariadil so svojou manželkou a uzavrel dohodu o výprave s cisárom, len aby sa dostal preč zo svojej ponižujúcej pozície v Carihrade; a že hneď ako sa dostal za mesto, mienil sa chopiť zbraní a vznešene a ako človek sa pomstiť svojej manželke a tým, ktorí mu spôsobili zlo. Namiesto toho zobral naľahko všetko, čo zažil, zabudol na svoje

čestné slovo, ktoré dal Fótiovi a ďalším jeho priateľom a nasledoval svoju manželku v dokonalej extáze lásky: a to, keď teraz prišla do veku šesťdesiatich rokov.

Len čo však dorazil do Talianska, s každým novým dňom sa udiali nejaké nové a odlišné problémy, pretože aj Prozreteľnosť sa obrátila proti nemu. Plány, ktoré generál vyložil v bývalom ťažení proti Theodatusovi a Vitigesovi, hoci sa nezdali byť vhodné pre túto udalosť, sa zvyčajne vydarili v jeho prospech; zatiaľ čo teraz, hoci mu bolo pripisované lepšie plánovanie, ako sa dalo očakávať po jeho predchádzajúcich vojnových skúsenostiach, tieto dopadli všetky zle: takže konečný rozsudok bol taký, že nemal zmysel pre stratégiu.

V skutočnosti to nie sú plány ľudí, ale riadenie Božej ruky; a títo muži volajú Osud, aj keď nevediac dôvod, prečo sa veci, ktoré vidia, vyskytujú; a to, čo sa zdá byť bez príčiny, sa dá ľahko nazvať náhodou. Stále je to vec, ktorú si každý smrteľník rozhodne sám podľa svojho vkusu.

5. AKO THEODORA PREKABÁTILA GENERÁLOVU DCÉRU

Zo svojej druhej expedície do Talianska si Belisarius nepriniesol nič iné, iba potupu: lebo za celých päť rokov kampane sa mu nepodarilo vkročiť na túto zem, ako som už spomínal v mojich minulých knihách, pretože tam nebolo nijako obhájiteľné miesto; ale celý ten čas sa plavil hore-dole pozdĺž pobrežia.

Totila bol vskutku ochotný sa s ním stretnúť pred mestskými hradbami, ale on ho tam nedokázal zajať, pretože sa tak ako aj zvyšok rímskej armády obával bojovať. Preto Belisarius nezískal nič z toho, čo bolo stratené, ale dokonca stratil Rím navyše; a všetko ostatné, keby bolo ešte čo stratiť. Jeho myseľ bola počas tohto obdobia plná chamtivosti a nemyslel na nič iné ako na prízemný zisk.

Keďže cisár mu nedal žiadne finančné prostriedky, vyplienil takmer všetkých Talianov žijúcich v Ravenne a na Sicílii a všade, kde našiel príležitosť: zúčtoval tých, ktorí tam žili a pritom neboli za to nijako zodpovedný. Dokonca išiel aj za Herodianom a pýtal si od neho peniaze. Jeho vyhrážky Herodiana tak rozzúrili, že sa vzbúril proti rímskej armáde a poskytol svoje služby Totilovi a Gótom, spolu so svojimi stúpenkami a mestom Spoleto.

A teraz ukážem, ako k tomu došlo, ako sa Belisarius a Ján, Vitalianov synovec,

navzájom odcudzili: rozkol, ktorý priniesol rímskym záležitostiam veľkú katastrofu.

Tak dôkladne cisárovná nenávidela Germanusa a tak očividne, že sa nikto neodvážil stať sa jeho príbuzným, hoci bol cisárovým synovcom. A kým ona žila, jeho synovia zostali slobodní a jeho dcéra Justína, hoci bola v kvete osemnástich liet, stále nebola vydatá. V dôsledku toho Ján, ktorého poslal Belisarius, dorazil do Konštantinopolu, kde bol Germanus nútený k nemu pristupovať ako k možnému zaťovi, hoci Ján nebol vôbec hoden stavu takejto aliancie.

Ale keď sa dohodli, navzájom sa zaviazali najslávnostnejšími prísahami a spojenectvo uzavreli všetkými prostriedkami, ktoré mali v moci; a to bolo nevyhnutné, pretože ani jeden nemal dôveru v dobrú vieru toho druhého. Ján totiž vedel, že usiluje o manželstvo ďaleko nad jeho stavom a Germanus sa obával, že aj tento muž by sa mohol pokúsiť vyklízuť zo zmluvy.

Cisárovná sa pri tom samozrejme nedokázala ovládnuť: akýmkoľvek spôsobmi a všemožnými prostriedkami, bezohľadu ako nedôstojnými, sa snažila zabrániť tejto udalosti. Keď pri všetkých svojich hrozbách nedokázala odradiť ani jedného z nich, začala sa verejne vyhrážať Jánovi smrťou. Po týchto udalostiach, keď sa Ján vrátil do Talianska, sa obával, že by sa Antonina mohla pripojiť k sprisahaniu proti nemu, a tak sa neodvážil stretnúť s Belisariusom, až kým neodišla do Carihradu. To, že by kráľovná mohla poveriť Antoninu, aby ho pomohla zavraždiť, sa nezdalo nikomu nepravdepodobné; a keď zvažil Antonínine zvyky a Belisariusovo zotročenie jeho manželkou, Ján bol rovnako veľmi znepokojený.

Rímska výprava, ktorá strácala dych sa teraz úplne zrútila. A takto uzavrel Belisarius svoju vojnu proti Gótom. V zúfalstve prosil cisára, aby ho nechal čo najrýchlejšie vyplávať domov. A tak keď dostal povolenie od panovníka, odišiel ihneď v dobrej nálade a rozlúčil sa s rímskou armádou a Talianskom. Takmer všetko nechal v moci nepriateľa; a keď už bol na ceste domov, bolo mesto Perúzia, skúšané najtrpkším obklúčením, dobyté a podrobené všemožnej úbohosti, ako som už vyrozprával v inej súvislosti.

Akoby to však nestačilo, Belisarius utrpel ďalšie osobné nešťastie nasledujúcim spôsobom. Cisárovná Theodora, ktorá chcela vydať dcéru Belisariusu za svojho synovca, znepokojovala rodičov dievčaťa častými listami. Aby sa tomuto spojenectvu vyhli, zdržiavali obrad, až kým na ňom nebudú obaja prítomní, "a

potom, keď ich cisárovná predvolala do Carihradu, predstierali, že v tom čase nemohli opustiť Taliansko.

Ale kráľovná bola rozhodnutá, že jej synovec by mal byť pánom nad Belisariusovým bohatstvom, pretože vedela, že ho jeho dcéra všetko zdedí, pretože Belisarius nemal ďalšie dieťa. Napriek tomu nedôverovala Antonine; a v obave, že po jej smrti nebude Antonina lojálna k jej domu, aj napriek všetkej pomoci, ktorú poskytla cisárovnej v núdzových prípadoch, a že by mohla dohodu porušiť, urobila Theodora príšernú vec.

Nechala chlapca a dievča žiť spolu bez akejkoľvek ceremónie. A hovorí sa, že prinútila dievča proti jej vôli, aby sa podriadilo jeho tajnému objatiu, takže keď bude takto zbavená panenstva, dievča bude súhlasiť so sobášom a cisár nemôže túto udalosť zakázať. Po prvej noci sa však Anastasius a dievča do seba vrúčne zamilovali a najmenej osem mesiacov pokračovali v nemanželských vzťahoch.

Ale keď po Theodorinej smrti prišla Antonina do Konštantínopolu, nebola schopná zabudnúť na rozhorčenie, ktoré proti nej kráľovná spáchala. Neobťažujúc sa tým, že ak by svoju dcéru spojila s iným mužom, urobila by z nej vlastne pobehticu a odmietla prijať Theodorinho synovca ako zaťa a násilím dievča od neho odtrhla, ignorujúc jej najúpenlivejšie prosby pre muža, ktorého milovala.

Za tento čin nezmyselnej tvrdohlavosti bola všeobecne odsudzovaná. Keď sa však jej manžel vrátil domov, ľahko ho presvedčila, aby schválil jej postup: čo malo otvorene odhaliť charakter muža. Napriek tomu, hoci sa zaviazal Fótiovi a ostatným svojim priateľom a potom porušil svoje slovo, bolo veľa ľudí, ktorí s ním sympatizovali. Mysleli si totiž, že dôvodom jeho krivej prísahy nebola oddanosť manželke, ale jeho strach z cisárovnej.

Ale potom, čo Theodora zomrela, ako som už povedal, stále nemyslel na Fótia ani na svojich priateľov; a bolo jasné, že Antoninu nazýval svojou milenkou a kupliara Calligonusa svojim pánom. Až potom všetci muži videli jeho hanbu a robili si z neho verejný posmech a vynadali mu do tváre ako hlupákovi. Teraz bola bláznivosť Belisaria úplne odhalená.

Pokiaľ ide o Sergia, syna Bakchusa, a jeho priestupky v Líbyi, túto aféru som dostatočne popísal v mojej kapitole niekde inde: o tom, ako sa najviac podpísal za tamojšiu katastrofu rímskej moci a ako odignoroval prísahu evanjelia, ktorou prisahal na Levathae a zločinne usmrtil ich osemdesiat veľvyslancov. Ostáva mi

teda dodať len toto, že títo muži neprišli k Sergiovi s úmyslom zrady, ani nemal Sergius žiadne podozrenie, že tak urobili; ale napriek tomu ich po pozvaní na hostinu a prísľube o bezpečnosti hanebne usmrtil.

To malo za následok stratu Šalamúna, rímskej armády a všetkých Líbyjčanov. Z dôvodu tejto aféry, najmä po Šalamúnovej smrti, ako som povedal, nebol dôstojník ani vojak ochotný riskovať nebezpečenstvo bitky. Predovšetkým Ján, syn Sisinnolusa, ktorý pre svoju nenávisť voči Sergiovi stál úplne stranou pred bojmi, až kým Areobinus neprišiel do Líbye.

Tento Sergius bol človek luxusu, ale žiadny vojak; bol mladistvý v povahe a rokoch; žiarlivý a urážlivý tyran; bujarý a vystatovačný človek. Ale potom, čo sa stal akceptovaným nápadníkom netere Antoniny, ženy Belisariusu, cisárovná nedovolila, aby bol potrestaný alebo odvolaný z jeho velenia, aj keď videla, že Líbya je určite stratená. A so súhlasom cisára dokonca nechala Šalamúna, brata Sergia, po vražde Pegasia bez trestu. Ako sa to stalo, teraz uvediem do súvislosti.

Keď Pegasius vykúpil Šalamúna z Levathae a barbari odišli domov, vydal sa Šalamún s Pegasiom, jeho výkupcom a niekoľkými vojakmi do Kartága. A cestou Pegasius pripomenul Šalamúnovi, čo urobil, a povedal, že by sa mal poďakovať Bohu za záchranu pred nepriateľom. A Šalamún utrápený tým, že mu vyčítali, že ho zajali, tak rovno zabil Pegasia; a toto bola jeho odplata mužovi, ktorý ho zachránil.

Ale keď Šalamún dorazil do Carihradu, cisár ho omilostil z dôvodu, že zabitý muž bol zradca rímskeho štátu. Takže Šalamún unikajúci spravodlivosti odišiel s radosťou na východ, aby navštívil svoju rodnú krajinu a svoju rodinu. Napriek tomu ho Božia pomsta dobehla na samotnej ceste a odstránila ho zo sveta ľudí.

Toto je vysvetlenie aféry medzi Šalamúnom a Pegasiom.

6. NEZNALOSŤ CISÁRA JUSTINA A AKO JEHO SYNOVEC JUSTINIÁN BOL SKUTOČNÝM PANOVNÍKOM

Teraz prichádzam k príbehu Justiniána a Theodory a aké to skutočne boli bytosti a aký zmätok spôsobili v rímskom štáte.

Počas vlády cisára Leva v Carihrade opustili traja mladí poľnohospodári ilýrskeho

pôvodu, Zimarchus, Ditybistus a Justin z Bederiany, po zúfalom boji s chudobou svoje domovy, aby vyskúšali svoje šťastie v armáde. Do Carihradu prišli pešo a na pleciach si niesli deky, v ktorých nebol zabalený žiadny iný materiál okrem sušienok, ktoré si napiekli doma. Keď dorazili na miesto a boli prijatí na vojenskú službu, cisár si ich vybral za strážcov paláca; lebo to boli všetci traja dobre vyzerajúci muži.

Neskôr, keď Anastasius nastúpil na trón, vypukla vojna s Isauranmi, keď sa tento národ vzbúril; a proti nim Anastasius poslal značné vojsko pod vedením Jána Hrbáča. Tento Ján za nejaký priestupok uvrhol Justina do strážnice a nasledujúci deň by ho odsúdil na smrť, keby ho nezastavila vízia, ktorá sa mu zjavila vo sne. Pretože v tomto sne, povedal generál, uvidel bytosť gigantickej veľkosti a v každom ohľade mocnejšiu ako smrteľníci: a táto bytosť mu prikázala prepustiť muža, ktorého v ten deň zatkol.

Prebudený zo spánku, povedal Ján, sa rozhodol, že ten sen nestojí za zváženie. Ale nasledujúcu noc sa videnie vrátilo a znova začul rovnaké slová, aké počul predtým; napriek tomu nebol presvedčený, aby poslúchol tento príkaz. Ale keď sa po tretíkrát vízia objavila v jeho snoch a pohrozila mu hrozivými následkami, že ak neurobí to, čo mu anjel nariadil: varovanie, že tohto muža a jeho rodinu bude ešte veľmi potrebovať, keď naň príde deň hnevu. A tentokrát bol Justin prepustený.

Postupom času sa tento Justin dostal k veľkej moci. Pretože ho cisár Anastasius ustanovil za grófa paláцovej stráže; a keď cisár odišiel z tohto sveta, silou svojej vojenskej sily sa trónu zmocnil Justin. Tou dobou bol starým mužom na pokraji hrobu a bol tak negramotný, že nedokázal čítať ani písať: čo sa nikdy predtým nemohlo povedať o rímskom vládcovi. Bolo zvykom, že cisár podpisoval svoje výnosy vlastnou rukou, ale on neprinášal dekréty ani nebol schopný vôbec pochopiť štátne záležitosti.

Muž na ktorého padla zodpovednosť kvestora, ktorý mu mal pomáhať, sa volal Proclus; a všetko zvládol tak, aby sám sebe poslúžil. Aby však mohol mať nejaké dôkazy s cisárovej ruky, vymyslel pre svojich úradníkov nasledujúce zariadenie. Vyrezali z bloku dreva tvary štyroch písmen potrebných na vytvorenie latinského slova a ponorili pero do atramentu, ktorý používali cisári na podpis a vložili ho do cisárových prstov. Položili drevený blok, ktorý som popísal na papier, ktorý mal byť podpísaný a viedli cisárovu ruku tak, aby jeho pero obkresľovalo štyri písmená a sledovalo všetky krivky šablóny: a takto odišli s podpisom cisára. Takto boli pod

Justinom vládnutí Rimania.

Jeho manželka sa volala Lupicina: bola otrokyňou a barbarkou, predtým než bola kúpená, aby sa stala jeho konkubínou. S Justinom, keď sa slnko jeho života chystalo zapadnúť, nastúpila na trón.

Justin teraz nemohol svojim poddaným ani ublížiť ani pomôcť. Bol totiž jednoduchý človek a nebol schopný viesť rozhovor alebo predniesť prejav a bol úplne vidiecky. Jeho synovec Justinián ešte ako mladík bol skutočným vládcom - a pre Rimanov čoraz horšou katastrofou, ako ktorýkoľvek iný muž v celej ich doterajšej histórii. Lebo nemal výčitky svedomia - proti vražde alebo zaisteniu majetku iných osôb - a nebolo pre neho nič sa zbaviť nespočetného množstva mužov, aj keď mu nedali dôvod. Nestaral sa o zachovávanie zaužívaných zvykov, vždy však túžil po nových experimentoch a bol skrátka najväčším ničiteľom všetkých vznešených tradícií.

Hoci pohroma moru popísaného v mojich predchádzajúcich knihách napadla celý svet, nie menej mužov uniklo, než zahynulo; lebo niektorých choroba nikdy nezobrala a iní sa vzchopili potom, čo ochoreli. Ale pred týmto človekom ani jeden zo všetkých Rimanov nemohol uniknúť; akoby bol druhým morom poslaným z neba, padol na národ a nikoho nenechal celkom nedotknutého. Pretože niektorých bezdôvodne zabil a zas niektorých prepustil a uvrhol do chudoby, ich osud bol horší ako osud tých, ktorí zahynuli, takže sa modlili za smrť, aby ich vyslobodila z biedy - a ďalších okradol o život, aj ich majetok.

Keď v rímskom štáte už neostávalo nič na zničenie, určil dobytie Líbye a Talianska, a to iba z dôvodu zničenia tamojších obyvateľov, presne ako tých, ktorí už boli jeho poddanými.

Od jeho nástupu k moci neprešlo v skutočnosti ani desať dní a už mal na rukách krv šéfa palácových eunuchov Amantiusa a niekoľkých ďalších, a to bez nie vážnejšieho obvinenia než, že Amantius urobil nejakú unáhlenú poznámku voči mestskému arcibiskupovi Jánovi. A tak potom sa stal najobávanejším z mužov.

Hneď potom poslal pre povstalcu Vitaliana, ktorému najskôr dal prísluby o bezpečnosti a zúčastnil sa s ním kresťanského prijímania. Ale čoskoro nato začal byť podozrivý a žiarlivý a na hostine v paláci zavraždil Vitaliana a jeho spoločníkov: čím ukázal, že sa v žiadnom prípade nepovažuje zaviazaný najsvätejšími z príslubov.

